

סילבוס

הארכאולוגיה של הריקוד - 43681

תאריך עדכון אחרון 08-09-2023

2 HU Credits:

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: ארכאולוגיה והמזרח הקרוב הקדום

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' יוסי גרפינרל

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: garfinkel@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

מורי הקורס:

פרופ יוסף גרפינקל

תאור כללי של הקורס:

סקירה שיטתית של הנתונים אודות פעילות ריקוד בחברות ציידים ולקטים (אתנוגרפיה ופרהיסטוריה),

חברות כפריות (אתנוגרפיה, ובתקופות הניאולית והכלקולית) וחברות עירוניות (אתנוגרפיה, תקופות הברונזה והברזל).

מטרות הקורס:

מתן רקע כללי ומתודולוגיה למחקר ריקוד בחברות עבר.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

ניתוח איקונוגרפי של סמינות ריקוד. מודעות להבטים של ג'נדר וארגון חברתי.

דרישות נוכחות (%) :

90

שיטת ההוראה בקורס: הצגת חומר על ידי המורה, והצגת תרגילים על ידי הסטודנטים.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. מבוא כללי.

מהו ריקוד, ההקשר החברתי של ריקוד, תקשורת, אבולוציה של הריקוד ריקוד וארכיאולוגיה, בעיות מתודולוגיות בניתוח ממצא ארכיאולוגי הקשור בריקוד

2. ראשית הריקוד: חיזור או גיבוש חברתי

3. ריקוד בחברות ציידים ולקטים
אתנוגרפיה, ממצא ארכיאולוגי

4. עדויות לריקוד בראשית החקלאות, התקופה הניאוליתית (אלף שביעי-שישי לפנה"ס).

5. עדויות לריקוד בתרבות החלאפית ואירן (אלף שישי-חמישי לפנה"ס)

6. עדויות לריקוד בדרום-מזרח ארופה בתקופת ראשית החקלאות (אלף שישי-חמישי לפנה"ס)

7. עדויות לריקוד במצרים הפרה-דינסטית (אלף חמישי-רביעי לפנה"ס)

8. מסיכות וריקוד

9. עדויות לריקוד במזרח הקדום באלף הרביעי לפנה"ס
מסופוטמיה, ברונזה קדומה בלבנט

10. עדויות לריקוד בחברות עירוניות
מסופוטמיה ומצרים, העולם המינואי/מיקני/פלשתי, ברונזה מאוחרת/נוזי

1. Beeman, W.O. 1993. *The Anthropology of Theater and Spectacle*. *Annual Review of Anthropology* 22:369-393.
2. Frisch, K. von 1967. *The Dance Language and Orientation of Bees*. Cambridge, MA.: Belknap Press of Harvard University.
3. Garfinkel, Y. 1998. *Dancing and the Beginning of Art Scenes in the Early Village Communities of the Near East and Southeast Europe*. *Cambridge Archaeological Journal* 8/2:207-237.
4. Garfinkel, Y. 2014. *Archaeology of Dance*. In K. Soar and C. Aamodt (eds.) *Archaeological Approaches to Dance Performance*, pp. 5-14. (BAR 2622). Oxford: Archaeopress.
5. Hanna, J.L. 1987. *Dance and Religion*. In Eliade, M. (ed.) *Encyclopedia of Religion*, Vol. 4:203-212. New York: MacMillan.
6. Kaeppler, A.L. 1992. *Dance*. In Bauman, R. (ed.) *Folklore, Cultural Performances, and Popular Entertainments*, pp. 196-203. Oxford: Oxford University Press.
7. Lange, R. 1976. *The Nature of Dance. An Anthropological Perspective*. New York: International Publications Service.
8. Royce, A.P. 1977. *The Anthropology of Dance*. Bloomington: Indiana University Press.
9. Sachs, C. 1952. *World History of the Dance*. New York: Seven Arts.
10. Spencer, P. 1985. *Introduction: Interpretations of the Dance in Anthropology*. In Spencer, P. (ed.) *Society and the Dance. The Social Anthropology of Process and Performance*, pp. 1-46. Cambridge: Cambridge University Press.
11. Garfinkel, Y. 2018. *The Evolution of Human Dance: Courtship, Rites of Passage, Trance, Calendrical Ceremonies, and the Professional Dancer*. *Cambridge Archaeological Journal* 28:283-298.
12. Weege, B., Lange, B.P. and Fink, B. 2012. *Women's visual attention to variation in men's dance quality*. *Personality and Individual Differences* 53:236-240.
13. Rider, S., Carbon, C.C., Shackelford, T.K., Pisanski, K., Weege, B. and Fink, B. 2016. *Men's visual attention to and perceptions of women's dance movements*. *Personality and Individual Differences* 101:1-3.
14. McNeill, W.H. 1995. *Keeping Together in Time. Dance and Drill in Human History*. Cambridge: Harvard University Press.

-
15. Blacking, J. 1976. *Dance, Conceptual Thought and Production in the Archaeological Record*. In Sieveking, G. de G., Longworth, I. H. and Wilson, K.E. (eds.) *Problems In Economic and Social Archaeology*, pp. 3-13. London: Duckworth.
 16. Louis, M. 1955. *Les origines prehistoriques de la danse*. *Chahiers Ligures de Prehistoire et d'Archaeology* 4:3-37.
 17. Evans-Pritchard, E.E. 1928. *The Dance*. *Africa* 1:446-462.
 18. Marshall, L. 1969. *The Medicine Dance of the !Kung Bushmen*. *Africa* 39:347-381.
 19. Katz, R. 1982. *Boiling Energy. Community Healing Among the Kalahari Kung*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
 20. Bieseke, M. 1978. *Religion and Folklore*. In Tobias, P.V. (ed.) *The Bushmen. San Hunters and Herders of Southern Africa*, pp. 162-172. Cape Town and Pretoria: Human and Rousseau.
 21. Vinnicombe, P. 1976. *People of the Eland. Rock Paintings of the Drakensberg Bushmen as a Reflection of their Life and Thought*. Pietermaritzburg: University of Natal Press.
 22. Lewis-Williams, J.D. 1981. *Believing and Seeing. Symbolic Meanings in Southern San Rock Paintings*. London: Academic Press.
 23. Lewis-Williams, J.D. 1999. *Dance and Representation*. *Cambridge Archaeological Journal* 9/2:281-283.
 24. Garfinkel, Y. 1999b. *Dance and Representation – a Methodological Remark: Reply to Lewis-Williams*. *Cambridge Archaeological Journal* 9/2:283-285.
 25. Garfinkel, Y. 2010. *Dance in Prehistoric Europe*. *Documenta Praehistorica* 37: 205–214.
 26. Garfinkel, Y. 2003. *Dancing at the Dawn of Agriculture*. Austin: Texas University Press.
 27. Molist, M. M. 1998. *Des repr©sentations humaines peintes au IXe mill©naire BP sur le site de Tell Halula (Vall©e de L'Euphrate, Syrie)*. *Pal©orient* 24/1:81-87.
 28. Goff, B.L. 1963. *Symbols of Prehistoric Mesopotamia*. New Haven: Yale University Press.
 29. Garfinkel, Y. 2003. *Dancing at the Dawn of Agriculture*. Austin: Texas University

Press.

30. Garfinkel, Y. 2000. *The Khazineh Painted Style of Western Iran*. *Iran* 38:57-70.
31. Gimbutas, M.A. 1982. *The Goddesses and Gods of Old Europe 6500-3500 B.C., Myths and Cult Images*. Berkeley: University of California. Gimbutas, M.A. 1989. *The Language of the Goddess*. London: Thames and Hudson.
32. Garfinkel, Y. 2003. *Dancing at the Dawn of Agriculture*. Austin: Texas University Press.
33. Garfinkel, Y. 2010. *Dance in Prehistoric Europe*. *Documenta Praehistorica* 37: 205-214.
34. Needler, W. 1984. *Predynastic and Archaic Egypt in The Brooklyn Museum*. New York: The Brooklyn Museum.
35. Garfinkel, Y. 2001. 2001. *Dancing or Fighting – a Recently Discovered Predynastic Scene from Abydos, Egypt*. *Cambridge Archaeological Journal* 11:241-254.
36. Garfinkel, Y. 2003. *Dancing at the Dawn of Agriculture*. Austin: Texas University Press.
37. Garfinkel, Y. *Dancing with Masks in the Proto-historic Near East*. In C. Renfrew, I. Morley and M. Boyd (ed.) *Play, Ritual and Belief, in Animals and in Early Human Societies*, pp. 143-169. Cambridge: Cambridge University Press.
38. Amiet, P. 1961. *La Glyptique mesopotamienne archaïque*. Paris: CNRS.
39. Ben-Tor, A. 1977. *Cult Scenes on Early Bronze Age Seal Impressions from Palestine*. *Levant* 9:90-100.
40. Collon D. 2003. *Dance in Ancient Mesopotamia*. *Near Eastern Archaeology* 66:96-102.
41. Spencer P. 2003. *Dance in Ancient Egypt*. *Near Eastern Archaeology* 66:111-121.
42. Tubb N.J. 2003. *Phoenician Dance*. *Near Eastern Archaeology* 66:122-125.
43. Mazar A. 2003. *Ritual Dance in the Iron Age*. *Near Eastern Archaeology* 66:126-1132.

-
44. Biran, A. 1986. *The Dancer from Dan*. *Israel Exploration Journal* 36:168-173.
45. Evans, A. 1930. *The Palace of Minos Vol. III*. London: Macmillan.
46. Goodison, L. 1989. *Death, Women and the Sun. Symbolism of Regeneration in Early Aegean Religion*. *Bulletin Supplement* 53. London: University of London, Institute of Classical Studies.
47. Gruber, N.I. 1981. *Ten Dance-Derived Expressions in the Hebrew Bible*. *Biblica* 62:328-346.
48. Iakovidis, S.P.E. 1966. *A Mycenaean Mourning Custom*. *American Journal of Archaeology* 70:43-50.
49. Lawler, L.B. 1964. *The Dance in Ancient Greece*. Middletown: Wesleyan University Press.
50. Porada, E. 1947. *Seal Impressions of Nuzi*. *Annual of the American Schools of Oriental Research* 24. New Haven: American Schools of Oriental Research.
51. שכטר, ב. 2012. רקדנים קדומים: עקבותיו של הריקוד בארכיאולוגיה של ארץ ישראל, 1200-600 לפנה"ס. סוציולוגיה ישראלית 12, עמ' 259-276.

חומר לקריאה נוספת:

מרכיבי הציון הסופי :
מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות
100 %

מידע נוסף / הערות:

יש להגיש 5 תרגילים, מתוך 10 שיוצעו במהלך הקורס. התרגיל הראשון חובה, ויש לבחור עוד 4 מתוך ההיצע בהמשך. כל תרגיל יהיה באורך של 4-6 דפים ויכלול רשימה בבליוגרפית של 3 פריטים לפחות. התרגיל יהיה כתוב כמאמר מדעי: הקדמה, שאלת המחקר, הנתונים, ניתוח, סיכום ומסקנות, רשימה בבליוגרפית. יש להקפיד ששיטת הציטוט והבבליוגרפיה מאורגנים כהלכה.